

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות סעודה רביעית

שאלה: האם חובה לאכול במוצאי שבת פת (לחם) לשם סעודה רביעית שנקראת גם כן "מלוה מלכה"? (סעודת דוד המלך).

תשובה: בגמרא במסכת שבת (דף קי"ט) אמרו, "לעולם יסדר אדם שולחנו בערב שבת אף על פי שאינו צריך אלא לכזית, ולעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת, אף על פי שאינו צריך אלא לכזית". (יסדר את שולחנו, כלומר, לפרוש מפה על שולחנו דרך כבוד וכיוצא בזה) ומשמע לכאורה שסעודה רביעית על הפת (כלומר עם נטילת ידיים וברכת המוציא ואכילת פת וברכת המזון) חובה, כמו הסעודה הראשונה של שבת, שהרי שתייהן הוזכרו באותה לשון. וכן כתב הגר"א מוילנא, שמסמיכות מאמרים אלו משמע שסעודה רביעית צריכה להיות עם פת דוקא. וכן פסק הרמב"ם, וכן פסק מרן השלחן ערוך (סי' ש). ומרן החיד"א בספרו "מחזיק ברכה" הוסיף שיש להזהר מאד בסעודה רביעית, ובעת שאוכל יכוין "ללוות את השבת" ולהשאיר ברכה לסעודות החול. וזאת על פי מה שאמרו במסכת פסחים (קג). שהדבר דומה למלך שמלוים אותו בצאתו כשם שמלוים אותו בכניסתו. ובספר "תוספת מעשה רב" (סימן לט) הובא מעשה שפעם אחת חלה רבינו הגר"א מוילנא במוצאי שבת, והיה מקיא ולא היה יכול לאכול סעודה רביעית, ואחר שישן ונרגע, ציוה את בני ביתו שיראו אם לא עלה עמוד השחר עדיין, יפוררו לו כזית פת ויאכילוהו בכך כדי לקיים מצות סעודה רביעית. (וכן היה מנהג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, להקפיד על אכילת סעודה רביעית). ורבינו יוסף חיים מבבל הוסיף שמעלת סעודה רביעית גדולה שמצלת מחיבוט הקבר.

תחיית המתים - מסעודה רביעית נהנית **עצם הלז** שממנה יבנה הגוף בתחיית המתים, כפי שכתב בבית יוסף "אבר יש באדם ונסכוו שמו, ואינו נהנה באכילה אלא במוצאי שבת". וביאר גאון עוזנו בעל ה"בן איש חי" וכתבו המקובלים שיש עצם באדם שאינה נהנית משום אכילה אלא רק מסעודה רביעית, ועצם זה נשארת קיימת בקבר, ואין שולט בה ריקבון.

אמנם מרן הרב זצוק"ל העיר, שלדעת הגאונים אף שודאי חובה לאכול סעודה רביעית, מכל מקום אין חיוב לאכלה עם פת, אלא יכול להסתפק באכילת פת הבאה בכסנין, כגון עוגה (בשיעור כזית, עשרים ושבעה גרס) או אף בפירות. (וכעין זה מורים דברי מרן החיד"א ז"ל).

דין הנשים בסעודת מלוה מלכה

לפיכך כתב מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל שגם הנשים תשתדלנה לקיים מצות סעודה רביעית. והוסיף שמובא בשם הרב הקדוש רבי אלימלך מליז'נסק, שסגולה לנשים שתלדנה בקלות, שתאכלנה איזה דבר לשם מצוות סעודה רביעית, ותאמרה בפיהן "לשם מצוות סעודת מלוה מלכה" ועל ידי זה תלדנה בנקל ובהריוחה בעזרת ה' יתברך. ושמענו כמה מקרים שנראה שהועילה סגולה זו.

לסיכום:

כל הרוצה לזכות בברכה, יאכל סעודה רביעית בבית כנסת "אוהל מועד" ויִצְפֶּה בשיעורו של הראש"ל צ"ה"ג יצחק יוסף שליט"א על גבי מסך ענק, יחד עם עשרות מתושבי יבנה והסביבה (כ"י) ויהנה גם משיעור מרתק ונפלא וגם מסעודה רביעית כשרה למהדרין, עשירה כיד המלך. (מקום מיוחד לנשים)

על זה נאמר: "טוב מראה עיניים ממשמע אוזניים".

מכל מלמד השכלתו

"הפטירות שיבֵּעה דְּחִמְתָּא"

שבע השבתות הקרובות שבתות "שבע דנחמתיא" רבי דוד אבודרהם מגלה רמז נפלא:

ההפטרה הראשונה - "נחמו נחמו עמי" שבא כביכול אומר הקב"ה לנביאים לנחם את עם ישראל.

ההפטרה השנייה - "ותאמר ציון עזבני ה'" שביכול ציון חושבת שה' עזב אותה כי הוא לא בא לנחם אותה בעצמו.

הפטרה השלישית - "ענייה סוערה לא נוחמה" שבה הנביאים אומרים כביכול לה' שציון לא נוחמה.

ההפטרה הרביעית - "אנכי אנכי הוא מנחמכם" שבה אומר ה' לנביאים שהוא ינחם את ציון בעצמו. **שלושת ההפטרות האחרונות הם ניוחמים של הקב"ה לציון ועם ישראל.**

כותב רבי יוסף ישר ב"שרשרת הדמעות": לאחר שעברנו את ימי "בין המצרים", שהם כאמור, ימי יגון, צער ואבל על חורבן בית מקדשנו, נכנסים אנו לימים של "נחמה".

הבכיה והדמעה הן ביטוי לכאב. הבכיה היא ביטוי לסערת רגשות פנימיים, הזורמים בתוך נבכי הנפש, שנוצרים מתוך כאב שהולך ומתעצם, עד שהוא פורץ החוצה בזרם של דמעות צורבות ולוחטות.

"ט"ו באב"

❖ **כֹּל הַיּוֹמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּחמִישִׁיהַ עֶשְׂרִי בַּאֲב וְכִיּוֹם הַכִּיּוֹפִירִים.**

בט"ו באב בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן וְשֹׁאֲלִין, שלא לבייש את מי שאין לו ומחוללות בכרמים.

פשוטות שבהן מה היו אומרות?

"בחור, שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך..."

יפיפיות שבהן מה היו אומרות?

"תנו עיניכם ליופי שאין האשה אלא לנוי."

מיוחסות שבהן מה היו אומרות?

"תנו עיניכם למשפחה, לפי שאין אשה אלא לַפָּנִים."

מכוערות שבהן מה היו אומרות?

"קחו מקחכם לשם שמים ובלבד שתעטרנו בהובים". (משנה תענית פרק ד' ובגמ' ל"א ע"א).

סגולות לט"ו באב - לזיווגים

1. קניית כוס לשבירה תחת החופה
2. אמירת "שיר למעלות אשא עיני אל ההרים" לאחר "יהיו לרצון" השני בסיום תפילת שמונה עשרה.
3. מובא בספרים כי "הרוצה למצוא שידוך הגון ישתדל ויזהר במצות כיבוד אב ואם"
4. אמירת "שיר השירים" קודם עלות השחר.
5. פרקי תהילים המסוגלים לזיווג הם: ל"א, ל"ב, ע"ב, קכ"ד.
6. תפילה על חבר. "כל המתפלל על חברו והוא זקוק לאותו דבר נענה תחילה"

תפילה כהלכה

מספר בעל המעשה: שמי ז. צ. (השם שמור במערכת)
אני גר בירושלים. לפני חמש עשרה שנה הייתי בעל חוב עצום. ממש כרעתי תחת כובד המשא.
סכום גדול ביותר היה אמור להיות מנת חלקם של הנושים שלי, ואני התמודדתי עם החוב הזה כדברי המשורר - 'אך אלף שקלים ירדפוני כל ימי חיי'...
רק שבאותה תקופה היו אלה אלף אלפי אלפים ורבי רבבות מצלצלים שאיימו לגנוס בשלוות נפשי...
כשהעול הכבד הזה מונח על צווארי, יעצו לי אנשים רעיונות איך לגייס את הכספים הדרושים.
חילקתי את הוצאות הבית לסעיפים, וכאשר הגעתי לסעיף של 'הוצאות שבת' הוחלט כי את הסכום הנדרש לכך אבקש מאנשים טובים.
אכן, אני קצת מתבייש לספר את סיפורי ברבים, אין זה נעים להזדקק לחסדי בשר ודם, אבל כיוון שראיתי את ההתחזקות שיש מסיפורי השגחה, החלטתי שנעים לעשות את רצון בוראי ולספר את נפלאותיו...
ובכן, התחלתי ללמוד מסכת חרשה ומרתקת ושמה 'הוצאות שבת'. כל שבוע והנס שלו. הייתה תקופה שיהודי יקר נתן לי כל שבוע חמש מאות שקלים, והייתה גם תקופה אחרת, שבה כל פעם קיבלתי את צרכי ממקור אחר.
באופן כללי, מיום חמישי התחלתי לתור אחר מעות לכבוד שבת קודש. לאזור מגורי היה מזדמן מפעם לפעם יהודי שהיה מחלק צדקה בערב שבת, ונותן לאנשים שטר של מאתיים שקלים. גם אני נהניתי ממתת ידו, ואף ניסיתי להוציא ממנו יותר, אך הוא אמר כי אין באפשרותו לתת יותר משטר של מאתיים שקלים - "אני צריך את הכסף כדי לחלק לעוד אנשים הזקוקים ולזכות את הרבים".
קיבלתי את ההסבר והסתפקתי במאתיים ש"ח הללו. יום שישי אחד הלכתי לתפילת שחרית, וידעתי שאין לי פרוטה לפרוטה. הבית ריק, ובארון המצרכים ובמקרר אין שום רמז ששבת עומדת להיכנס.
לא חלות, לא דגים ולא יין.
התחלתי בתפילת שחרית, והנה נכנס יהודי זה ומתיישב מולי. תכננתי לגשת אליו אחרי התפילה, ולקבל ממנו מאתיים שקלים, שיהיה משהו להתחיל איתו את השבת...
אחרי חזרת הש"ץ ניגשו אנשים אל היהודי הזה, והוא, כדרכו, חילק להם מאתיים שקלים לכל אחד.
ראיתי זאת, אך לא ניגשתי בעצמי.
מבחינתי הייתי עדיין באמצע התפילה, שכן אחרי חזרת הש"ץ אני נוהג להניח תפילין של רבינו תם.
הנחת התפילין של רבינו תם היא חלק מהשחרית, ואיני רוצה להפסיק ולדבר עם אנשים.
היהודי ההוא כבר ארז את הטלית והתפילין שלו, והיה נראה כמי שעומד לצאת, ואני עדיין על עומדי עומד...
המשכתי להניח תפילין של רבינו תם, היהודי הנ"ל יצא מבית הכנסת, וחשבתי לעצמי שזהו זה...
הפסדתי מאתיים שקלים!
סיימתי את תפילתי בנחת, וכאשר התיק של התפילין תחת זרועי יצאתי מבית הכנסת, והנה את מי רואות עיני? את היהודי הנ"ל.
"ר' יהודי!", קראתי מופתע, "מה קרה?"
"שכחתי את המגבת שלי בבית הכנסת", הוא אמר.

"טוב מאד, אני צריך אותך!"

"אם אתה צריך אותי, למה לא ניגשת אלי קודם"? "כי הייתי באמצע התפילה"

"ככה?!", היהודי הביט בי בהערכה. "ישבתי מולך כל התפילה ולא ניגשת רק כי היית באמצע התפילה? אתן לך כפול מהרגיל!"

הוא הוציא ונתן לי ארבע מאות שקלים. הודיתי לו, וברכתי אותו ברכות מאליפות, שיצליח במשפט ויצא כשידו על העליונה, ללא הפסדים.

ברכותי נגעו ללבו והוא הוציא עוד מאתיים שקלים... כך חזרתי הביתה ובידי שש מאות שקלים כדי להכניס את השבת בהרחבה גדולה, ובלבי הודיה לקב"ה, שלפניו התפללתי שחרית, בלי למהר וכלי להתפתות לכל מיני סידורי עניינים, וקיבלתי פי שלושה.

"בואי בשלום... לכה דודי לקראת כלה"

שמעתי סיפור אמיתי, מפיו של בעל המעשה, בעל תשובה. המעשה אולי קצת מצחיק, אבל מוסר ההשכל הנובע ממנו נוקב עד מאוד:

עד כמה חשובה הארת הפנים, ולמה עלול, חלילה, לגרום חוסר הארת פנים. כולנו מכירים זאת.

יהודי אורח מגיע לבית הכנסת. הוא עומד בפתח נבוך, מהסס, מפחד להתיישב, שמא מישוהו קבוע יושב במקום הזה. לא נעים לתפוס מקום של מישוהו. ועוד יותר לא נעים להתיישב, וכעבור כמה דקות להתבקש באדיבות לקום: "זה הכיסא שלי".

וכך סיפר אותו בעל תשובה: "היה זה בתחילת תהליך חזרתי בתשובה. לא ידעתי עדיין להתפלל. משום מה, באחת השבחות הרגשתי משיכה ללכת לבית הכנסת. התיישבתי בספסל האחרון, פתחתי את הסידור באיזשהו מקום באמצע, ועשיתי בדיוק את מה שכולם עשו: כשכולם עמדו - נעמדתי, וכשכולם התיישבו - התיישבתי.

האנשים שישבו מימיני ומשמאלי היו שקועים בתפילתם, ולא התעניינו מה קורה איתי.

לפתע, באמצע התפילה, אני רואה את כל המתפללים נעמדים, וגם אני בתוכם, אלא שלפתע כולם הסתובבו לכיוון שלי, ומסתכלים עלי...

אמרתי לעצמי: 'כפרת עוונות! לבטח הם קלטו שיושב כאן איזה עב"ם שלא מבין בתפילה, ואפילו הסידור שלו לא פתוח במקום הנכון'... בקיצור, האדמתי כולי. לא נעים. כל בית הכנסת מסתכל עלי...

כמעט וברחתי משם. ומסתבר שאם הייתי עושה כן, לא הייתי חוזר לשם שוב. ומה הציל אותי. מה השאיר אותי בבית הכנסת? לפתע שמעתי את כל הקהל שהסתובב אלי, ואומר לי: "בואי בשלום"... כולם אפילו השתחוו לי... הבנתי שהם הסתובבו אלי כדי לקבל את פני באהבה, בשמחה ובמאור פנים מיוחד, כפי שנהא לקבל את פניו של בעל תשובה בראשית דרכו...

עוד באותה שבת השתתפתי בשיעור תורה שהתקיים שם בבית הכנסת, שיעור שגרר בעקבותיו שיעורים נוספים, עד שהפכתי לבעל תשובה גמור. רק אז הבנתי כמה טיפש הייתי כשחשבתי שהסתובבו לכבודי ואיחלו לי 'בואי בשלום'. היה זה בית כנסת של מרוקאים, אצלם נהוג שלא עומדים ב"לכה דודי", ורק ב"בואי בשלום" נעמדים ומסתובבים לאחור כדי לקבל את שבת המלכה...

בניד כשתילי זתים - חינוך
ט"ו באב - כיבוד הורים

חודש אב הוא מלשון אב, לשון אבא. המצוה המיוחדת לגבי אבא היא כיבוד אב, "כבד את אביך ואת אמך". לכן כתוב בהמצוה הזו בעשרת הדברות היא מבחינה מסוימת הדבור הכי חשוב בעשרת הדברות. כתוב שהיא כוללת גם "בין אדם למקום" וגם "בין אדם לחברו" - כללות כל היהדות. והנה, "כבד את אביך ואת אמך" שזה בדיוק בגימטריא חמשה עשר באב. כל הורה רוצה ומעוניין בכך שילדו יהיה מחונך. אף אחד אינו רוצה לגדל ילד שאינו מפקח דיו, שאינו נשמע לחוקי היקום, שעושה ככל רצונו בניגוד למותר. כדי להצליח בכך, צריך ליכור שילד (וגם למבוגר) יש לוע קטן. הוא אינו יכול לבלוע הכול! אבל אנחנו, ההורים, המחנכים, רוצים שידע הכול, שילמד הכול, שיתנהג הכי טוב בעולם, שיצליח בכל תחום, והעיקר שיקיים את כל מצוות התורה את הכול! בחינוך צריך טיפין טיפין.

"שבת זחור"

"זחמו זחמו עמי יאמר אלוֹקֵיכֶם" (מתוך ההפטרה)

בשעה שאמר ישעיה הנביא לישראל "נחמו נחמו עמי", ביקשו להורגו. אמר להם, **לא מדעתי** אני אומר לכם אלא, **"יאמר אלוֹקֵיכֶם"**. (מדרש ילקוט) פרשת "וואתחנן" נקראת כל שנה בשבת שלאחר תשעה באב ("שבת נחמו"). עובדה זו הסביר המגיד רבי ישראל מקוזניץ בספרו "עבודת ישראל": לפי ההלכה, אסור ללמוד תורה בתשעה באב (חוץ ממדרשי "איכה", אגדות החורבן וכיוצא באלה); כי הלימוד גורם שמחה לאדם, ככתוב: "פקודי ה' ישרים משמחי לב" (תהילים י"ט, ט). ואין לשמוח ביום החורבן והאבל הלאומי. משום כך אנו קוראים פרשת "וואתחנן", המספרת על מתן תורה לישראל, מיד אחרי תשעה באב - שבו פסקנו מלימוד תורה - כדי להדגיש קבל עולם ומלואו, שאנו מתחילים שוב את לימוד התורה ומקבלים עלינו מחדש עול מלכות שמיים ועול מצוות.

כל הישועות והברכות עשרים וחמש שנים משדרים את שיעור התורה הגדול בתבל
ארגון "אברהם יגל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הר"ח יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" רח' הנשיאים 3 יבנה בשעה 21:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

פרשת ואלה שמות
ישעיה וימרים ג'מיל' שיבוכו מפי עליון לרפואתם והצלחת כל משפחתם. פרנסה טובה ואושר ויתמלאו משאלות ליבם לטובה ולברכה לשנים רבות טובות ונעימות וירונו נחת ושלוה מכל יוצאי חלציהם

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה לאברהם וגילה מוסאי לדניאל ותמר יצחק-פור

כל הישועות והברכות למשפחת גמלו לטובה
שתמו לטובה הרביעית בלוויין וכות מרן עובדיה יוסף צ"ל שינתברכו ברפואה שלמה ובכל מלי ממיטב ברוחניות ובגשמיות, פרנסה טובה אושר נחת ושלוה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני אליה בת חנה ואברהם ז"ל

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

פרשת ואלה שמות
למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי

שבת שלום ומבורך

<p>פרשת ואלה שמות למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי</p>	<p>פרשת ואלה שמות למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי</p>	<p>פרשת ואלה שמות למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי</p>	<p>פרשת ואלה שמות למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי</p>	<p>פרשת ואלה שמות למית' ורעות מוסאי בהגיע דניאל למצוות יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ובכל לימודיו ותזכו לחופתו מתוך בריאות איתנה, פרנסה טובה. נחת ושלוה למשפחת חלילי</p>
--	--	--	--	--